

ZĪDA
VILLAS
MANTINIEKI

TABEA BACH

DAS VERMÄCHTNIS DER
SEIDEN-
VILLA

TABEA BAHA

ZĪDA
VILLAS
MANTINIEKI

No vācu valodas tulkojusi **Ilona Burka**



821.112.2-31
Ba 170

Tabea Bach

DAS VERMÄCHTNIS DER SEIDENVILLA

Copyright © 2020 by Bastei Lübbe AG, Köln
All rights reserved.

Vākam izmantoti attēli © SeaRain/depositphotos.com; ShotStudio/depositphotos.com;
IgorVetushko/depositphotos.com

Vāka māksliniece **Natālija Kugajevska**

Tabea Baha

ZĪDA VILLAS MANTINIEKI

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA
Projekta vadītāja *Una Orinska*
Redaktore *Anita Poļakovska*
Korektors *Andžela Berķe, Zinta Stikute*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-779.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Ilona Burka, 2023

© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2023

ISBN 978-9934-31-958-7

1

Radības

Paveroties ārā pa logu, Andžela neticēja savām acīm: vecpilsētas namu jumtus sedza plāna sniega sega. Novembrī mēdza gadīties, ka tuvējos kalnos sniga. Bet ne jau Asenzā – Veneto klimats bija pārāk maigs.

Zīda villas iekšpagalmā nācās uzmanīties, lai nepaslidētu uz vecā bruģa. Taisnstūrveida pagalmu pa perimetru ieskāva lielā divstāvu ēka, uz ielu varēja iziet pa koka vārtiem. Pagalma vidū auga zīdkoks. Tas vēl nebija pilnībā atvadījies no savas lapu rotas, tā zeltaini laistījās zem baltās sniega aubītes.

Viss šķita maģisks, un Andželas sirds iegavilējās. Viņa dziļi ievilka plaušās sniega un sala smaržu. Jau pusotru gadu viņa dzīvoja Ziemeļitālijā, un šodien pirmo reizi viņu pārplūdināja ilgas pēc dzimtenes Vācijas, pēc ziemas ainavām ap Ammerzeru, kur agrāk bija viņas mājas.

– *Porca miseria!*¹ – Pagalma vārtiņi tika atvērti, un pa tiem iesoļoja Nola un viņas meita Fjoreta. – Kas par draņķīgu laiku! – audēja šķendējās. Tad viņa pamanīja *padrona*². – *Boungiorno*³, sinjora Andžela! Vai jūs pasūtījāt sniegu?

– Labrīt, Nola! – Andžela smeļoties atbildēja. – Nē, pie sniega es neesmu vainīga.

– *San Colombano, la neve in mano*⁴, – pavēstīja Stefano, kurš kopā ar sievu Orsolīnu arī nāca iekšā pagalmā. – Šodien ir

¹ Sasodīts! (*Šeit un turpmāk tulkojums no itāļu val.*)

² Saimniece.

³ Labrīt!

⁴ Svētajam Kolumbānam rokās sniegs.

23. novembris, Svētais Kolumbāns bieži atnes sniegu, tā teikts arī ticējumā.

– Bet ne jau šeit pie mums! – Nola sašutusi paraudzījās apkārt pagalmā.

Pēkšņi debesis pavērās. Saules stars iekvēlināja zīdkoka vainagu, un uz brīdi likās, ka visus pagalmā esošos pārņēmis izbrīns.

– Tas tik un tā drīz nokusīs, – Stefano beidzot noteica un sekoja pārējiem uz Zīda villas sānu daļu, kur otrajā stāvā atradās austuve. Pēc piecpadsmit minūtēm, kā jau katru pirmo dienu, viņiem būs iknedēļas kopsapulce. Taču Andžela vēl kādu brīdi gribēja izbaudīt šo tik neparasto rītu.

Veiklā soli pagalmā ietipināja smuidrs stāvs, gandrīz no galvas līdz kājām ievīstījies lielā vilnas lakatā.

– *Boungiorno*, Fanija! – Andžela priecīgi sveicināja savu jauniņo mājsaimniecības vadītāju. – Vai šis ir tavš pirmais sniegs?

Astoņpadsmitgadīgā Fanija bija no Sicīlijas, un, spriežot pēc sejas izteiksmes, šī dabas izpausme arī viņu bija pārsteigusi nesagatavotu.

– Jā, – viņa teica un steigšus sekoja Andželai līdz uz dzīvokli. – Vai jūs jau pabrokastojāt? – Jaunā sieviete izlobījās no vilnas lakata un nolika malā plāno mēteli.

– Nē, vēl ne.

Virtuvē burbuļoja espreso kanna, un Andžela noņēma to no plīts.

– Šo man priekš jums līdz iedeva tante. – Fanija uzslidināja uz šķīvja smaržīgu kukurūzas miltu maizīti. – Viņa vēlēja pieteikt, ka uz tās jāuzsmērē viņas pašas gatavotais aivu džems. – Fanija izņēma no skapīša džema burciņu un galda piederumus un sakārtoja visu uz virtuves letes.

– Emīlija pārāk rūpējas par mani, – sacīja Andžela un apsēdās uz virtuves augstā krēsla. – Mmm, – viņa ar baudu izdvesa, griezdama kukurūzas maizīti. – Tā vēl ir silta!

– *Zia*¹ Emīlija to tikko izņēma no krāsns. Kā Natālijai klājas? Kad bērnam ir laiks nākt pasaulē?

Andželas meita bija pēdējā grūtniecības mēnesī un nu jau dažas nedēļas dzīvoja mazajā viesiem paredzētajā dzīvoklī Zīda villas apakšstāvā.

– Pēc divām nedēļām, – Andžela atbildēja un atvairīja uztraukumu, kas pastāvīgi uzradās jau no domām vien par gaidāmajām dzemdībām. Viņa savos četrdesmit septiņos gados kļūs par vecmāmiņu un bija bezgala priecīga par mazbērnu. Un uztraukumam nebija nekāda pamata – meitas grūtniecība līdz šim bija noritējusi bez problēmām. – Es šorīt Natāliju neesmu redzējusi, iespējams, viņa vēl guļ. – Andžela iekodās gardajā maizītē. Emīlijai bija taisnība. Ar viņas pagatavoto aivu džemu maizīte garšoja vienkārši fantastiski. – Vai tu, lūdzu, sagatavosi mums darbinieku sapulcei lielo kafijas kannu un uznesīsi to augšā?

– *Con piacere*², sinjora Andžela, – sacīja Fanija.

– Un tad vēl vakar ienāca steidzams pasūtījums no ASV. Misis Vaithausa ir laba sinjoras Teras draudzene, – Andžela teica un izvilka no mapītes e-pasta vēstules izdrukku. – Bordo sarkanu plecu šalli. Tā būšot Ziemassvētku dāvana. Es saprotu, cik maz laika atlicis. – Viņa centās atvairīt darbinieču sašutuma vilni. – Bet, tā kā misis Vaithausa mums ir sagādājusi dažus jaunus klientus, es ļoti gribētu šo pasūtījumu kaut kā iedabūt starp pārējiem.

– Tai ir nervi, – pusbalsī kurnēja Nola. – Galu galā ir jau novembra beigas. Vai viņa nevar izvēlēties vienu no gatavajiem lakatiem, ko mēs piedāvājam internetā? Tur taču ir tik daudz...

– Bet neviena bordo krāsā, – strikti attrauca Andžela. – Vai mums noliktavā vēl ir pietiekami šādas krāsas zīda, Orsolīna?

¹ Tante.

² Ar lielāko prieku.

Krāsošanas meistare apsvēra. – Es domāju, ir gan. Cik tad liela tā šalle būs?

– Astondesmit reiz divi metri divdesmit, – Andžela, ieskatoties papīrā, atbildēja. – Madalēna, – viņa vērsās pie citas audējas, – tavi velki ir melni, tie labi derēs tumši sarkanajam. Vai tu šodien tiksī galā ar Parīzes pasūtījumu? Tūlīt pēc tam tu varētu sākt bordo krāsas lakatu, vai tiesa?

– *Ma certo*.¹ – Audēja ar maigajām, brūnajām acīm, cik Andžela zināja, ļoti labprāt strādāja pie Teras amerikāņu pažiņu pasūtījumiem. Tesa šajā pilsētiņā pirms daudziem gadiem bija izvēlējusies vienu no skaistākajām villām, kur pavadīt savas vecumdienas. Vecā, jaukā kundze, kuras vārds patiesībā bija Terēza un kuru šeit visi sauca par Tesu, reiz bija Andželas mātes labākā draudzene. Un, ja nebūtu viņas, Andželai nekad nebūtu ienācis prātā tieši šeit, Veneto, pārņemt zīda austuves vadību. – Teras draudzenei Ziemassvētku dāvana ir jāsaņem laikus, – izlēma Madalēna.

– Paldies, – Andžela pateicās, veltot audējai smaidu. Tad viņa kļuva nopietna. – Es gribēju runāt ar jums vēl par kaut ko. Pēdējā laikā arvien biežāk saņemu pieprasījumus pēc dizaina kleitām. – Kopš Andžela savā saderināšanās dienā ar Vitorio Fontarīni –mantinieku vienai no vecākajām dižciltīgo dzimtām Veneto – bija tērpusies pašas modelētā kleitā, šūtā no rokām austa zīda auduma, viņa vairs nevarēja glābties no šādiem pasūtījumiem. – Vai kāds pazīst patiešām labu šuvēju, kas būtu spējīgs realizēt manas skices? – Viņa aplaida skatienu klātesošajiem, taču priekšlikuma nevienam nebija.

– Es pazīstu tikai Eidžēniju, – ieteicās Nola. – Bet viņa prot pāršūt un pielabot. Mūsu zīdu es viņai rokās nedotu.

Andžela nopūtās. – Tad es ielikšu avīzē sludinājumu.

Briesmīgs, gari stiepts kliedziens satricināja Zīda villas mieru. Andžela satrūkās.

¹ Protams.

– *Madonna*, – nočukstēja Orsolīna. – Kas gan tas bija?

Atskanēja vēl viens kļiedziens. Natālija! Bailes caurstrāvoja visu Andželas ķermeni. Viņa pielēca kājās, izskrēja pa durvīm, steidzās lejup pa kāpnēm un uz iekšpagalmu. Šķērsoja to, cik ātri vien spēja. Natālijas nelielā valstība atradās tieši pretī darbnīcai. Andžela atrāva vaļā durvis un iebrāzās meitas istabā.

– Vai tās ir kontrakcijas? – viņa aizselsusies jautāja. – Vai sākas?

No blakus esošās vannasistabas iznāca Fanija ar divieli pār roku.

– Augļapvalks ir pārplīsis, – viņa mierīgi paskaidroja un palīdzēja Natālijai novilkt slapjo naktskreklu. Andžela secināja, ka sicīliete ir savaldīgāka par viņu. – Sinjora, jums vajadzētu ar viņu uz slimnīcu...

Taču Natālija sasprindzināja un iztaisnoja muguru un izgrūda vēl vienu šausminošu kļiedzienu. – Ak mans Dievs! – viņa novaidēja, atguvusi elpu.

– Es izbraukšu mašīnu no garāžas, – Andžela ierosināja.

Natālija atmeta galvu un pievilka sev klāt ceļgalus. – Es domāju, – viņa izstenēja, – tam vairs nav laika. – Viņas seja kļuva tumši sarkana.

– Skrien pie doktora Spagulo! – Andžela vērsās pie Fanijas. – Lai nekavējoties ierodas.

Fanija pamāja ar galvu un aizskrēja.

– To, ka tādas ir kontrakcijas, es nebiju iedomājusies, – Natālija kunkstēja.

Acīmredzot sāpes bija mazliet pierimušas, un Andžela palīdzēja meitai pārvilkt tīru plata piegriezuma naktskreklu ar pogājamu priekšu.

– Atceries, ko tev mācīja dzemdību sagatavošanas kursos, – Andžela mēģināja apslāpēt meitas paniku. – Vienmērīgi elpot: caur degunu ieelpot, caur muti iz...

Viņa nepaspēja pateikt teikumu līdz galam, kad Natālijas ķermeni jau atkal caurstrāvoja mežonīgas sāpes.

– Elpo! – iesaucās Andžela un noguldīja Natālijas galvu sev uz ceļiem. – Elpo reizē ar mani! Dziļi ieelpo. Tagad lēnām atkal izelpo. – Viņa centās palīdzēt meitai.

– Tas tik ļoti sāp, mammu! – Natālija žēlojās. – Viņi stāstīja, ka viss sāksies palēnām, sasodīts!

– Vai drikstu? – Nemanīta bija ienākusi Nola un ar bažām lūkojās uz Natāliju, kura sāpēs atkal iekliedzās.

– Vai pazīstat kādu vecmāti? – izdvesa Andžela.

Izskatījās, ka Nola drudzaini domā. – Vecmātes šeit nav, bet...

– Mums vajag vēl spilvenus. Ķermeņa augšdaļai jābūt piepaceltai.

Aiz Nolas Andžela ieraudzīja Orsolīnu, kas deva rīkojumu uz pagalma pusi. Acīmredzot pie durvīm bija sapulcējusies visa komanda.

– Manā guļamistabā, – Andžela pateica. – Nesiet šurp visus, cik varat atrast.

– Doktoram Spagulo ir mājas vizīte, – aizelsusies pavēstīja Fanija. Viņa bija skrējusi tik ātri, it kā glābtu savu dzīvību. – Viņi centīsies sazvanīt, bet tagad viņš neatbild...

– Ak Dievs, ko lai mēs iesākam?

– Izsauciet ātros.

– Tas neko nedos. Līdz *pronto soccorso*¹ šādos laikapstākļos šeit ir..

Atkal atskanēja Natālijas kliedziens, tāds, ka Andželai kļuva baisi. Pēc tam viņa kādu brīdi gulēja pavisam klusa.

– Viņš nāk! – Natālija čukstēja plati ieplestām acīm. – Mammu, es viņu jūtu. Ak mans Dievs! – Viņa neapzināti sāka spiest.

– Karmela! – iesaucās Nola caur balsu murdoņu. – Sūtiet Madalēnu, lai ved šurp māti! Viņa ir vienīgā...

– Karmela?

¹ Ātrajai palīdzībai.

– Aiziet, tagad bez spriedelēšanas! Stefano, ej ar viņu un, ja nepieciešams, nes veco, citādi vilksies pārāk ilgi. Un tu, – Nola vērsās pie Fanijas, – liec vārities ūdeni! Atnes visus roku dvieļus, cik vari atrast. Un mazgāšanās dvieļiņus. Un bļodas. Anna, ej kopā ar viņu un palīdzi atnest!

Tad Nola pavēra durvis uz vannasistabu un iemeta tajā vērtējošu skatienu.

– Ko tu tur dari, Nola? – iečikstējās Natālija. – Kas jums padomā?

– Kas mums padomā? – Audēja pasmaidīja. – Mēs palīdzēsim tavam mazulim nākt pasaulē. Ko gan citu?

Ilgī nebija jāgaida, kad blakus gultai lietošanas gatavībā slējās kaudze ar roku dvieļiem. Ar spilvenu atbalstu Natālijas ķermeņa augšdaļa tika piepacelta augstāk, un starp viņas ieplestajām kājām tika sagatavota īsta ligzda, ja nu patiešām runa ir par sasteigtām dzemdībām, kā paredzēja Nola. Turklāt jau gatavībā bija divas bļodas ar novārītu ūdeni, un gan Nola, gan Andžela bija rūpīgi noberzušas rokas ar ziepēm.

Ar mazgāšanās dvieļiņiem Andžela slaucīja meitai sviedrus no pieres, kad pagalmā sadzirdēja skaļus soļus un ne ar ko nesaļaucamo dobjo balsi, kas dīvaini izdeva dažas skaņas.

– Tā ir Karmela, – viņa maigi sacīja meitai, kura atkal ieslīga jaunā sāpju vilnī. – Vai tu piekriti, ka...

– Jā, velns parāvis! – iekliedzās Natālija. – Ja viņa var man palīdzēt.

Atvērās durvis, un šļūcošiem soļiem, atbalstīdamās uz diviem spieķiem, istabā iesteberēja Karmela. – Ko tu te esi sarīkojusi, *fanciulla*¹? – viņa jautāja neparasti maigā balsī un pastūma sāņus Nolu.

Viņa noglāstīja Natālijai matus, saudzīgi uzlika rokas uz izliktā vēdera un aptaustīja to. Tad viņa pavilka uz augšu

¹ Meitene.

Natālijas naktskreklu, izņēma no sava priekšauta kabatas pudelīti un atskrūvēja to.

– Kas tas ir? – aizdomīgi vaicāja Andžela.

– Ak, tikai eļļa ar pāris zālītēm, – Karmela atbildēja un ierīvēja šķidrums plaukstās. Uzvēdīja rūgtensalda smarža – rozmarīna, rožu, lavandas un kaut kā nenosakāmi sīvāka – un piepildīja telpu, kad Karmela uzmanīgi sāka masēt Natālijas saspringto vēderu. Natālija tostarp dziļi ieelpoja un izelpoja. Kad viņa atkal saspringa, Karmela noklakšķināja ar mēli. – Elpot mierīgi! – viņa nokomandēja. – Ielpa! Izelpa! Ielpa! Un lēna izelpa. Un tagad spiest! Bet jāturpina elpot. Spied! Aiziet, Natālij, tu to vari, drosmīgā meitene! – Viņas kaulainās rokas taustījās pa Natālijas vēderu, piespiežot te, pamasējot tur. – Izskatās, ka te kāds ir diezgan steidzīgs, – viņa murmināja. – Gumijas cimdi būtu noderīgi, – viņa nosodoši norūca Nolas virzienā. – Vai jums ir? Kā ir ar tevi, Orsolīna? Vai tu pie krāsošanas lieto gumijas cimdus?

Orsolīna kā bulta aizšāvās prom tik ātri, kā Andžela nekad nebūtu domājusi, ka sešdesmitgadīgajai dāmai piemīt tāda izveicība. Acumirkli viņa bija atpakaļ, rokā šūpinādama māj-saimniecības cimdus oriģināliepakojumā. Karmela atkal neapmierināti iešņācās, tomēr tos paņēma.

– Labāk nekā nekas, – viņa norūca, uzvilka cimdus un palūdza Natālijai atkal plati pavērt pievilktos ceļgalus.

– *Bravissima!*¹ – vecā viņu uzlielīja. – Es jau redzu galviņu. Tagad tev tik jāturpina, mans bērns. Elpo! Spied! Un turklāt reizē ar izelpu. Jā! Izkļiedz savu sāpi skaļi. Jā! – Karmela mudināja Natāliju. – Izelpā skaļu āaaa!

– Āaaa! – iebrecās Natālija un spieda tik spēcīgi, cik spēja.

– *Fantastico!*² – Karmela aizsmakusi atsaucās. – Un vēlreiz! Gandrīz jau viss!

¹ Ļoti, ļoti labi.

² Fantastiski.

Andžela notupās uz gultas aiz meitas, pieturēja viņu zem padusēm un ar ceļgaliem atbalstīja ķermeņa augšdaļu. Viņa nevarēja saskatīt, tieši kas notika, taču, lai cik dīvaina viņai Karmela vienmēr bija šķitusi, šajā mirklī viņa izjuta lielu uzticību pret veco sievu. Viņa saskaitīja piecas sāpju kontrakcijas un spiešanu, tad ieraudzīja – gari stiepta un, iespējams, visā pilsētiņā dzirdama skaļa kliedziena pavadībā – bērnu izslīdam no savas meitas.

– *Eccolo*¹, – sacīja Karmela un pārtvēra bērnu lielajā pelddvielī, kurā tūlīt viņu veikli ietina, it kā to vien būtu darijusi. – Brašs puika. – Ar lielu piesardzību, ko Andžela nekad no viņas nebūtu gaidījusi, Karmela uzlika jaundzimušo Natālijai uz vēdera. Kā sapnī Andžela redzēja sīciņo, nosmulēto sejiņu ar pievērtām acīm, niecīgās plaukstas, kas papletās un atkal aizvērās ciet. Zilganā nabassaite karājās pār Natālijas vēderu. Vēl māte un bērns bija savstarpēji saistīti. Bija dzirdama smalkā balstiņa kā kaķēna ņaudiens un šmaksti. – *Che bel ragazzo!*² – Karmela maigi nodūdoja. – Varbūt viņš grib padzerties?

Natālija vērās bērņā, un izskatījās, ka vēl neko nespēj aptvert. Andžela viņai palīdzēja jaundzimušo novietot, un pēc neilgas taustišanās un meklēšanas sirds formas lūpiņas sakļāvās ap krūtsgalu un sāka spēcīgi zīst. Meita paraudzījās augšup. Viņas acīs atspoguļojās tīra laime. Andžela vienlaikus smējās un šņukstēja un notrausa pāris asaru, kuras pirms tam vispār nebija pamanījusi.

Durvis tika plati atvērtas, un pa tām iebrāzās doktors Spagulo, rokās cieši satvēris ārsta somu. Ieraudzījis skatu, kas pavērās gultā, viņš uz brīdi apjuka, un pamazām sejā samulsumu nomainīja atvieglojums.

¹ Tur viņš ir.

² Cik skaists puika!

– Sieva man piezvanīja, – viņš paskaidroja. – Kad izdzirdēju, kas par lietu, sēdos tūlīt mašīnā un ierados, cik ātri vien bija iespējams...

– Un tomēr bijāt par lēnu, doktor. Labāko jūs palaidāt garām, – izsmējīgi noteica Karmela, kas atkal bija savā elementā. – Bet, ja vēlaties apskatīt māti un bērnu, – esat ieradies tieši laikā.

Natālija no pārguruma bija iemigusi ar bērnu elkoņa likumā. Andžela un Tesa – kura, protams, tūlīt pat bija uzzinājusi jaunumus – nepagurušas uz abiem noraudzījās. Doktors Spagulo bija pārgriezis jaundzimušā nabassaiti un viņu izmeklējis. Un, kaut gan ne mazulim, ne Natālijai nekonstatēja nekādas novirzes no normas, pēc ārsta ieteikuma pēc tam, kad arī pēcdzemdību procesi bija garām un Natālija bija atguvusies, abus aizveda uz klīniku. Tur māte un bērns tika kārtīgi izmeklēti un saņēma atzinumu, ka viss ir vislabākajā kārtībā. Ginekoloģe gan nerada nekādu izskaidrojumu tam, kāpēc dzemdības bija noritējušas tik strauji. *Succede* – tāds bija vienīgais komentārs. Tā mēdzot gadities.

Tagad Andžela savas dzīvojamās istabas divānu bija pārvērtusi par ērtu gultu. Pēc tam kad Natālijas istabā atkal bija ieviesta kārtība, Fanija klusām paslīdēja viņai garām. Taču miers nebija uz ilgu laiku. Ar pikstienu, kam sekoja sirdi plosošs brēciens, savu klātbūtni pieteica jaundzimušais.

– Laipni lūgta mātes laimes izbaudīšanā, – Andžela centās uzmundrināt meitu, kura stenēdama berzēja miegu no acīm.

– Kas viņam kaiš?

– Manuprāt, viņš ir izsalcis.

– Laba ideja, – Natālija nopūtās. – Arī man kaut kas nodevētu!

Nu tik sākās rosība. Kamēr Fanija uzsildīja pusdienās paredzēto ēdienu, par kuru līdz šim brīdim neviens nebija licies ne

zinis, Andžela palīdzēja meitai atrast labāko mazuļa zīdīšanas un noguldīšanas pozu. Brīdī, kad mazais kāri zīda un Tesa ar Fanijas palīdzību piebīdīja tuvāk savu krēslu, atvērās durvis, un pa tām steigšus iemetās kalsns vīrietis jau krietni gados.

– Ko es dzirdu! – viņš iesaucās un izstiepa galvu uz priekšu, tādējādi izskatoties pēc plēsīga putna. – Bērns ir klāt? Kāpēc es to uzzinu no svešiem cilvēkiem? – Viņš dusmīgi palūkojās uz Andželu. – Un tā vecā grezele Karmela esot bijusi klāt?

– Karmela mums ļoti izpalīdzēja, – Andžela paskaidroja. – Bez viņas... es pat nevaru iedomāties, kas būtu noticis.

Ja viņa cerēja, ka ar šiem vārdiem vecais vīrs atmaigs, tad velti. Viņa par vēlu atcerējās, ka starp abiem pastāvīgi valdījušas nesaskaņas.

– Kas tad Karmelai te bija meklējams? – viņš iekliedzās un piecirta kāju.

– Esi nu rāms, Lorenzo! – Tesa brīdināja un norādīja uz jaundzimušo, kurš bija pārtraucis zīst un sāka žēli pīkstēt. – Tu te tā nebļauties! Re nu, tu viņu sabiedēji!

Izskatījās, ka tikai tagad Lorenzo tā pa istam pamana uz dīvāna Natāliju un mazuli. Acumirkli viņa sejā ielija maigums.

– Tiešām? Tā gan es negribēju.

Natālija ar miļu smaidu uzlūkoja Lorenzo. Tam, ka šis vecais dīvainis ir Andželas tēvs un līdz ar to viņas mazuļa vectēvs, bija jāpaliek noslēpumā, un, izņemot viņas abas, to zināja vēl tikai Tesa. Viņa un Andželas mamma Rita pirms gandrīz piecdesmit gadiem Veneto bija ieradušās kā vīnogu ražas novākšanas talcinieces, un tad arī Rita satika savu mīlestību – Lorenzo. Lorenzo vēl joprojām apgalvoja, ka viņa dzīves mīlestība esot bijusi Rita, taču toreiz pēc dedzīga strīda abi izšķīrās. Tikai pārbraukusi Vācijā, Rita saprata, ka ir stāvoklī. Nespēdama pārvarēt savu lepnumu un atgriezties Itālijā, viņa apprecējās ar kādu savu senu pielūdzēju un lika Tesai apsolīt, ka tā nekad neatklās Andželai, kas ir viņas miesīgais tēvs.

Tikai pagājušajā gadā, kad Andžela no Lorenzo Rivalekas nopirka Zīda villu, šis noslēpums tika atklāts. Lorenzo pēc Ritas pazušanas apprecējās ar Lēlu Sartori, Zīda villas kādreizējo īpašnieci. Viņa pa šo laiku bija mirusi, un, cienot Lorenzo sievas ģimeni, viņi klusēja par šīm radnieciskajām saitēm. Tāpēc ar izteiksmīgu skatienu uz Faniju, kura Natālijai ienesa šķīvi ar pašgtavotiem ravioli, Andžela atgādināja tēvam, ka šobrīd noteikti nav piemērotākais brīdis atklāt šo patiesību.

– Es ceru, ka tu viņu nosauksi par Lorenzo, – vecais vīrs sacīja, veltīdams aizkustinošu skatienu mazajam cilvēciņam, kurš bija atsācis mieloties.

Natālija pašūpoja galvu. – Viņu sauc Pēters, – viņa ierunājās, ar dakšīnu makšķerēdama pāris ravioli. – Tāpat kā manu tēti. Bet par otru vārdu vēl var pakaulēties. – Lorenzo tik strauji atsēdās uz dīvāna kājgaļa, ka Natālijai vajadzēja paraut sāņus kājas, lai viņš neuzsēstos tām virsū. Mazais Pēters bija pārtraucis ēšanu un izskatījās, ka ar interesi raugās uz vecvec-tēvu. – Vai vēlies viņu paturēt?

Viņa pacēla mazuli un maigi papliķēja tam pa muguriņu, uz to viņš atbildēja ar atraugu. Tad Natālija pastiepa bērnu uz vecā vīra pusi.

Tas, it kā aizsargādamies, pacēla rokas. – *No grazie!*¹ – viņš nobijies iesaucās. – Beigās vēl ņems un apvems man kreklu!

Natālija iesmējās, bet tūlīt sāpēs savilka seju. – Sasodīts! – viņa stenot izdvesa un pieskārās vēdera lejasdaļai. – Cik ilgi tā vēl sāpēs?

– Ak, vairs ne pārāk ilgi, – Andžela apsoliņa.

Viņa atkal brīnījās, cik ļoti viņas meita ir atsitusies Lorenzo. Viņu ārējā līdzība bija saskatāma gan tikai ar otro vai trešo reizi, jo Natālija savos divdesmit gados ar garajiem, kastaņbrūnajiem matiem bija brīnumskaista jauna sieviete. Turpreti

¹ Nē, paldies!

Lorenzo drīzāk bija līdzīgs izplūkātām vanagam – ne tikai sava cienījamā vecuma, bet arī kašķīgā rakstura dēļ. Un tomēr abiem bija fascinējošas tumši zaļas acis, un dzīves laimīgajos brīžos, tādos kā, piemēram, tagad, varēja nojaust, ka Lorenzo Rivaleka reiz ir bijis īpaši izskatīgs vīrietis.

– Pēters Lorenzo... un kas tālāk? – Rivaleka uzmeta mazmeitai viltīgu skatienu.

– Štīgers, protams, – Natālija atbildēja.

– Pjetro Lorenzo Rivaleka arī skan glīti, – vecais klusi iebilda, ar vanaga skatienu vērodams Faniju virtuvē.

– Kā tā? – mazmeita ar smīnu jautāja. – Vai tu domā mani precēt?

Visi iesmējās, tikai ne Lorenzo Rivaleka. – Nē, muļķa meitēn, – viņš atrūca. – Bet es varētu adoptēt tavu mammu.

– Un kāds no tā būtu labums? – Andžela paineresējās. Viņa lēnām sāka aptvert, ka tēvs to saka nopietni, bet Natālija turpināja ķircināties. – Par spīti visam, mēs tomēr esam ģimene, – Andžela klusi sacīja un uzlika roku uz vecā vīra plaukstu.

– Ak, ko niekus, – viņš nelaipni attrauca un nostūma viņas roku.

Andžela atviegloti uzelpoja. Tas atkal bija vecais Rivaleka, kuru viņa vēl joprojām pat domās nespēja saņemt nosaukt par tēvu. Četrdesmit piecus Andželas dzīves gadus tēva lomu viņai bija pildījis cits vīrietis, kaut arī viņš bija miris sen – kad viņai tikko bija apritējuši desmit gadi. Andžela nopūtās. Līdz pat šodienai viņa nespēja saprast, kāpēc māte nekad nebija atklājusi patiesību. Šī doma viņai atgādināja, ka mazā Pētera tēvs tieši tāpat nenojauta, ka viņam ir dēls.

– Tad... tam mazajam ar vīrišķu lietām viss ir kārtībā? – Rivaleka jautāja bez aplinkiem, norādot uz mazuli.

– Viņam ir viss, kam ir jābūt, – Natālija nopietni atbildēja. Viņas lūpas savilkās ķircinošā smaidā. – Vai vēlies pats par

to pārliecināties? – Viņa izlikās, ka grasās piecelties. – Nāc, palīdzēsi man mazajam nomainīt autiņus!

– *Nonononono*.¹ – Rivaleka no jauna enerģiski atvairījās un gainājās ar garajām, izģindušajām rokām kā aizsargādamies. – Tās ir *affari di donne*. Sieviešu lietas. Tās uz mani neattiecas.

Viņš bija uzlēcis kājās no dīvāna. Ar pūlēm piecēlās arī Natālija ar bērnu uz rokām.

– Tu vēl nemaz neesi pateicis, kā viņš tev patīk, – Natālija sacīja un turēja mazuli vectēva priekšā. – Vai viņš nav brīnumskaists?

Rivaleka raudzījās uz mazo, vēl nedaudz červeļaino, plankumaino sejiņu.

– Nujā, es nezinu gan, – viņš beidzot noteica. – Es ne-teiktu, ka brīnumskaists. Bet viņš ir... nujā... sasodīts brīnums. Vai ne?

Un viņš izdarīja kaut ko tādu, kas vēl nekad nebija noticis. Viņš noskūpstīja Natālijas pakausi. Tas notika tik zibenīgi, ka Andžela to nemaz nebūtu pamanījusi, ja tajā brīdī būtu samirkšķinājusi acis.

Andžela turēja mazuli rokās, kamēr Natālija bija dušā un, iznākusi no tās, mēģināja pievārēt vēl vienu šķīvi ar ravioli. Andželai acu priekšā bija tikai mazā puisīša samiegoties ska-tiens. Viņa dzirdēja sevi maigi dudīnām vārdus un tikai ar piespiešanos apvaldījās, lai mazdēlu par daudz nesabučotu. Andželu līdz galam piepildīja tāda jauna veida mīlestība un pateicība, ka viņa no tās varētu uzsprāgt. Taču pagāja tikai īss brīdis, kad mazā sejiņa jau saviebās kā lielās sāpēs. Viņš izgrūda žēlabu pilnas skaņas, kurām sekoja raudas.

– Es nāku, jau nāku! – Natālija nopūtās un iestūķēja mutē pēdējo ravioli. – Tagad tā būs divdesmit četras stundas dienā, ja?

¹ Nē, nē, nē.

– Tā tas ir, mana dārgā. – Andžela piecēlās. – Es nu iešu uz austuvi. Fani, vai ledusskapī ir proseko?

– Es jau iepriekš ieliku aukstumā piecas pudeles, – skanēja atbilde.

– Kā paredzējama! – Tesa smaidījama viņām pievienojās. – Var manīt, ka esi manas Emīlijas krustmeita. – Šī uzslava lika Fanijai nosarkt aiz lepnuma. – Es tikmēr pabūšu pie tavas meitas. – Graciozā vecā dāma aplika rokas ap Andželu un mīļi pievilka viņu sev klāt.

Vārdi bija lieki, viņas sapratās arī bez tiem.

– Kāds tad bērnam būs vārds?

Andžela darbiniekiem bija teikusi īsu runu un no sirids pateikusies par viņu iesaistīšanos un palīdzību. Viņi bija pacēlušī glāzes un uzsaukušī tostu par Natāliju un viņas mazuli. Tagad izskatījās, ka sievām svarīgs ir galvenokārt šis jautājums.

– Es domāju, – Stefano ierunājās, – ja puika piedzima Svētā Kolumbāna dienā, turklāt vēl sniegotā dienā... Kolumbāno varbūt ir tāds dīvains vārds, bet...

– Tu laikam esi jucis, – nošļupstēja Karmela, kas, Andželai par prieku, arī sēdēja austuvē, abas rokas sakrustojusi sev priekšā uz spieķiem. – Neviens saprātīgs cilvēks mūsdienās savam bērnam neliks īru mūka vārdu, kurš turklāt ir arī motociklistu aizstāvis starp svētajiem...

– Nē, tas nekam neder! – iesaucās Fjoreta, un Anna viņai piebalsoja.

– Tas vispār nav apspriežams, – apgalvoja arī Nola, un Orsolīna mīļi iedunkāja savu vīru.

– Natālija vēlas dēlam dot sava tēva vārdu Pēters, – Andžela pavēstīja, kad visi bija pieklusuši.

– Pēters? – Orsolīna bija šķietamā neizpratnē. – Ak jūs gribējāt teikt Pjetro.

– Nujā, – uzjautrināti piebilda Andžela. – Tāda būs itāļu versija.

Viņa paraudzījās uz iztukšotajām glāzēm un salēja tajās vēl. Galu galā šodien darbiniekiem viņa pārējo dienas daļu atvēlēs brīvu.

– Tad pacelsim glāzes otro reizi, – ierosināja Nikolā, kas viņiem bija pievienojies tikai pirms divām nedēļām no Neapoles. – Uz Pjetrīno un viņa burvīgo māmiņu!

– *Alla salute di Pietrino e sua bellissima madre!* – viņam pievienojās pārējo saucieni.

Tikai Anna klusēja un veltīja atraktīvajam kolēģim sāpinātu skatienu. Ikviens zināja, ka viņa puisī ir iemīlējusies līdz ausīm. To, šķiet, nebija pamanījis tikai pats Nikolā.

– Es ceru, ka tu neņemsi ļaunā, – Tesa, izskatīdamās vainīga, sacīja, kad Andžela atgriezās savā dzīvoklī.

– Mamma noteikti nedusmojas uz tevi, – atteica Natālija, kas nogurusi gulēja uz dīvāna ar bērnu pie krūts. – Fanija piedāvājās pāris nedēļu palikt pie manis un mazā. Un man palīdzēt...

– Es darītu to, ko dariju pie savas māsas, – Fanija iestarpināja. – Rosīnai pirms diviem gadiem piedzima meitiņa. Es biju pie viņas un dariju, kas bija darāms: mainīju autiņus... atnesu mazo, kad viņa bija izsalkusi. Vannoju viņu un vēlāk, kad jau bija paaugusies, gāju pastaigās ar ratiņiem, kad māsa bija pārāk nogurusi. Pie mums ģimenēs tā ir pieņemts. – Fanijas acis dzirkstīja. – Un... es ļoti labprāt tā darītu arī tagad, – viņa piebilda. – Protams, tikai ar jūsu atļauju.

– Bet mana istaba šeit ir pārāk maza, – Natālija paskaidroja. – Tāpēc Tesa piedāvāja ievākties pie viņas...

– Tā ir laba ideja, – Andžela sacīja.

Droši vien. Vislabprātāk gan viņai gribētos paturēt meitu visu laiku savā tuvumā. Bet ilgi Natālija ar mazulīti Andželas dzīvojamā istabā nevarētu mitināties. Viņa nedrīkstēja būt tik egoistiska.

– Viesu apartamenti tornī būs ideāli, – Tesa klusu ieteicās. Andžela pietiekami labi viņu pazina, lai saprastu, kāpēc draudzene jūtas vainīga. Turklāt viņa tikai gribēja palīdzēt.

– Tev pilnīgi noteikti ir taisnība. – Andžela iedomājās ērtās savstarpēji savienotās telpas – istabu un vannasistabu – Serēnu villā. Un brīnišķīgo panorāmu, kas paveras pa torņa istabas logiem. – Tas ir labākais risinājums, – viņa izlēmīgi noteica. – Par mani gan neraizējieties. Galu galā piecu minūšu laikā varu būt pie jums. Tagad galvenie esat jūs – tu un Pēters. Kad esat nodomājuši pārvākties?

– Rit, – Natālija sacīja, un viņai acis atkal krita ciet. – Tūlīt pēc tam, kad rātsnamā būsīm pierēģistrējuši mazo. Tesa man par to atgādināja...

– Tā ir tikai formalitāte, – Tesa iestarpināja. – Iešu kopā ar tevi un parūpēšos, lai viss ir tā, kā tam jābūt.

Mazais Pēters bija aizmidzis ēdot. Fanija veikli izņēma viņu no Natālijas rokām un paaijāja, līdz mazais atraugājās. Tad ieguldīja viņu jaukos bērnu ratiņos, kurus kopā ar Tesu bija atnesušas no Natālijas istabas.

– Tātad rit, – Andžela atkārtoja un piecēlās.

Arī viņa pēkšņi sajūtās ļoti nogurusi. Kas par dieniņu! No rīta snīga. Un drīz pēc tam pasaulē iekūleņoja viņas mazdēls.

– Bet... – Fanija nostājās viņas priekšā un izskatījās par kaut ko nobažijusies. – Kas parūpēsies par jums? Mana tante ar to itin nemaz nebūs apmierināta.

– Tad atnāc šurp uz divām stundām, lai izdarītu pašu nepieciešamāko manā māsaimniecībā, – Andžela ierosināja.

– Tieši tā. Un uz maltītēm tu vienkārši nāksi pie mums, Andžela, – sacīja Tesa un piecēlās. – Esmu to jau simtiem reizi tev piedāvājusi. Tagad, kad ķīlā esmu paņēmusi tavu meitu un mazdēlu... – Viņa pasmaidīja, un Andžela pasmaidīja pretī.

– Tā tas ir. Viss kārtībā, Fanij. Un tas jau nebūs uz visiem laikiem. Paldies, ka vēlies par abiem rūpēties.

Iestājās miers. Natālija un mazais bija cieši aizmiguši. Kaut gan pulkstenis bija tikai seši vakarā, Andžela gāja uz savu guļamistabu – viņa pārāk labi zināja, cik īsi ir jauno māmiņu miera mirkli. Cik jauki, ka Fanija abus grib pieskatīt, viņa nodomāja, telefonā meklējot Vitorio numuru.

– *Ciao, bellissima!*¹ – viņš labā noskaņojumā sasveicinājās. – Pašlaik esmu lidostā. Ko tu teiksi, ja vēl šovakar aizbraukšu pie tevis?

– Tas būtu brīnišķīgi! – Andžela dziļi ievilka elpu. – Tas ir, es domāju, ja tev nav iebildumu nakti pavadīt kopā ar vecmāmiņu.

Brīdi klausulē valdīja klusums.

– Nē! Bērns jau ir klāt? Bet bija taču paredzēts...

– Jā, tā mēs visi domājam. Un tad bērniņš vienas stundas laikā ņēma un piedzima. Viņš pārsteidza mūs visus.

– *Dio mio!*² Vai abiem klājas... Tas ir, es domāju, vai viss beidzās labi? – Viņa balsi ieskanējās bažas.

– Viss ir vislabākajā kārtībā, – Andžela atbildēja un atkal sajuta to atvieglojumu, ko bija izjutusi klīnikā pēc izmeklējumiem. – Māte un bērns ir sveiki un veseli. Es tev pat izstāstīt nevaru, kas tas bija par uztraukumu!

– Varu iedomāties. Tas nozīmē: nē, es to vispār nevaru iedomāties. Tev viss būs jāizstāsta siki un smalki. Kur viņi ir tagad – Natālija un mazulis?

– Manā dzīvojamā istabā. – Andžela dzirdēja Vitorio smieklus, un tieši tāpēc viņa to mīlēja. – Tātad nāc labāk caur viesu dzīvokli, lai viņus netraucētu.

Pēc stundas viņa dzirdēja klusus Vitorio soļus kāpnēs, kas veda no viesu dzīvokļa uz viņas istabu. Andžela atvēra durvis un jau nākamajā mirklī bija Vitorio apskāvienos. Kā ik reizi,

¹ Sveika, skaistā!

² Mans dievs!

kad viņi pāris dienu nebija redzējušies – jo Vitorio dzīvoja un strādāja Venēcijā –, viņi dāvāja viens otram kaislīgus skūpstus.

– Tu pilnīgi noteikti esi pati skaistākā vecmāmiņa pasaulē, – viņš čukstēja, kad viņi bija atraisījušies viens no otra. – *Auguri!*¹ Sirsnīgi apsveicu! Es, starp citu, aizmirsu pat pavai-cāt, kas ir piedzimis.

– Puika, – Andžela atbildēja. – Natālija grib nosaukt viņu sava tēva vārdā. Bet baidos, ka šeit no tā Pjetrīno vien sanāks.

Vitorio iesmējās, un Andžela šai acumirkli vēl vairāk iemilējās viņa dzirkstošajās tumši brūnajās acīs, spoži baltajos zobos un grumbiņās ap lūpu kaktiņiem. Biezos, sudraba pavedieniem cauraustos matus Vitorio, kā vienmēr, bija brīvi atglaudis no pieres. Šobrīd pāris cirtu bija savijušās uz pieres, un Andžela tās maigi aizglaudīja sāņus.

– Es visu gribu precīzi zināt, – viņš teica un no siltās ste-pētās jakas kabatas izvilka pudeli vīna. – Tā kā nebiju drošs, vai mums būs pieejama tava virtuve, es pa ceļam vēl mazliet iepirkos. – No jakas krūškabatas viņš izbūra korķviļķi.

– Grandiozi! – Andžela smējās. – Vasaras virtuvē pirmajā stāvā atradīsies glāzes un noteikti arī riekstu vai krekeru paciņa. Vai esi izsalcis?

Atbildes vietā Vitorio atkal iegremdēja roku jakas kabatā un izvilka divas *panini* paciņas.

– *Ecco!*² – viņš smaidīdams sacīja. – *Prosciutto*³ man un *formaggio*⁴ tev – kā jau vienmēr. Provolones siers. *Va bene?*⁵

– Tu esi vienkārši nepārspējams, – Andžela aizkustināta izdvesa un atkal metās Vitorio ap kaklu.

Kad viņi bija ērti iekārtojušies gultā, Andžela pastāstīja par atmiņā palikušo priekšpusdienu. Vitorio aizmirsā iekosties

¹ Apsveicu!

² Te ir!

³ Šķiņķis.

⁴ Siers.

⁵ Piekriti?

panini un klausījās vaļā muti, kad viņa atainoja pēdējās minūtes pirms radībām.

– *Madre mia*, – viņš iespaidots sacīja stāstījuma beigās. – Nabaga meitene! Bet varbūt tā ir labāk nekā gulēt divdesmit četras stundas dzemdību telpā klīnikā. Nav ne jausmas. Mēs, vīrieši, neesam tiesīgi par šīm lietām izteikt nekādus spriedumus.

– Par laimi, atnāca Karmela, – turpināja Andžela un iemalvoja viņu. – Viņa pēkšņi telpā ieviesa tādu mieru un drošību. – To atcerēdamās, viņa pašūpoja galvu. – Nekad nebūtu domājusi, ka viņa ir uz to spējīga.

– Kāpēc ne?

– Viņa ir... tik skarba un kaut kā neapreķināma, – Andžela mēģināja paskaidrot. Bet vai tā bija?

– Viņas vecuma cilvēki ir šo to piedzīvojuši, – Vitorio iecietīgi ieteicās. – Kas to lai zina, kāpēc viņa kļuvusi tik skarba.

– Tev taisnība, – Andžela sacīja un pieglaudās Vitorio.

– Nujā, ar pavecām smaga rakstura dāmām man ir pieredze. – Viņš pasmīnēja.

Viņa jautājoši palūkojās. Kaut kas Vitorio balsī pievērsa viņas uzmanību.

– Kā klājas tavai mammai? – Andžela pajautāja.

– Pirmīt es viņu aizvedu uz lidostu, – Vitorio atbildēja.

– Vai viņa lido uz Romu pie brāļa?

– Nē, uz Ņujorku.

Andžela iekārtojās atkal pussēdus. – Uz Ņujorku? Un es domāju, ka viņa necieš amerikāņus.

Vitorio iesmējās. – Viņa vēlas apciemot Amadeo, – viņš paskaidroja. – Bija izlēmusi, ka pārāk ilgi nav redzējusi savu mazdēlu.

Amadeo bija Vitorio dēls no pirmās laulības. Andžela ar jauno vīrieti vēl nebija iepazīsies. Kāpēc tieši tagad Kostanca devās šajā tālajā ceļojumā?

– Un tu tici, ka tas ir vienīgais iemesls?

Viņš paraustīja plecus. – Māte man ir kā grāmata ar septiņiem zieģeļiem, – viņš beidzot noteica. – Neviens to nezina labāk par tevi. Bet nu liekamies mierā, nerunājam vairs par viņu, – Vitorio ierosināja un pievilka Andželu sev tuvāk. – Gaidīt gaidu, kad dēls mani padarīs par vectētiņu.

– Vai tu nemaz neilgojies pēc viņa?

Vitorio vilcinājās ar atbildi. – Ilgojos, protams, ilgojos, – beidzot viņš sacīja. – Bet es vēl ļoti atceros sevi viņa vecumā. Tolaik man bija tikai viena vēlēšanās: prom no mājām, un, jo tālāk, jo labāk. Tāpēc es viņam arī ļauju būt brīvam. Man labāk patiktu, ka viņš atgriežas, jo ir sailgojies pēc manis, nevis otrādi.

Cik viņš ir saprātīgs, Andžela nodomāja. Un vienlaikus bija atvieglota, ka pati tik ļoti saprotas ar Natāliju.